

Hof van Cassatie, arrest van 18 juni 2021

[Zie noot Annekatrien Lenaerts](#)

Betekening – Verordening 1393/2007 (Betekening) – Artikel 4 – Artikel 7 – Artikel 8 – Recht op een eerlijk proces – Modelformulier – Taal die de bestemming begrijpt of in de officiële taal of talen van de plaats van betekening of kennisgeving – Behoorlijk verweer – Recht om te weigeren de stukken in ontvangst te nemen

Signification – Règlement 1393/2007 (signification) – Article 4 – Article 7 – Article 8 – Droit à un procès équitable – Formulaire-type – Langue que le destinataire comprend ou langue(s) officielle(s) du lieu de signification ou de notification – Défense appropriée - Droit de refuser de recevoir les documents

C.20.0092.N

B. sa, vennootschap naar Luxemburgs recht, met zetel te [...] (Groothertogdom Luxemburg), [...], eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Werner Derijcke, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1050 Brussel, Louizalaan 65/11, waar de eiseres woonplaats kiest,

tegen

1. **P. V. H.**,
2. **C. K.**,
3. **M. D. P.**,

verweerders, derde verweester minstens in gemeenverklaring opgeroepen partij,

vertegenwoordigd door mr. Paul Wouters, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 3000 Leuven, Koning Leopold I-straat 3, waar de verweerders woonplaats kiezen,

in aanwezigheid van

1. **Cécile Noelmans**, advocaat, met kantoor te 3700 Tongeren, Moerenstraat 33,
2. **Louis Wouters**, advocaat, met kantoor te 2018 Antwerpen, Jan van Rijswijcklaan 1-3, in de hoedanigheid van curatoren van het faillissement van A. nv, met zetel te [...] Brecht, [...], ingeschreven bij de KBO onder het nummer [...], in gemeenverklaring opgeroepen partijen.

I. Rechtspleging voor het Hof

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen van 29 november 2018.

Raadsheer Bart Wylleman heeft verslag uitgebracht.
Advocaat-generaal Els Herregodts heeft geconcludeerd.

II. Cassatiemiddel

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. Beslissing van het Hof

Beoordeling

Eerste onderdeel

1. Krachtens artikel 32, 1°, Gerechtelijk Wetboek wordt onder betekening verstaan de afgifte van een afschrift van een akte bij gerechtsdeurwaardersexploot. De betekening strekt ertoe een akte van rechtspleging uitdrukkelijk en ondubbelzinnig ter kennis van de geadresseerde te brengen.

Hieruit volgt dat het gerechtsdeurwaardersexploot moet vermelden welke akten het voorwerp zijn van de betekening en dat het louter toevoegen van een akte die niet als een te betekenen stuk wordt vermeld in het betekeningsexploot onvoldoende is opdat er sprake is van een rechtsgeldige betekening van die akte.

2. Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat:

- het deurwaardersexploot van 7 maart 2018 vermeldt dat wordt betekend aan de eiseres: (1) een eerste exploot houdende een aanzegging van bewarend beslag onder derden van 2 maart 2018 ten laste van de eiseres en een Franse vertaling ervan; (2) een tweede exploot houdende het bewarend beslag onder derden van 13 februari 2018 en een Franse vertaling ervan;
- het exploot van het bewarend beslag onder derden van 13 februari 2018 naar het vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen van 12 februari 2018 verwijst als grondslag van dit beslag; vermeldt dat hiervan afschrift mede wordt betekend met ieder afschrift van huidig exploot en dat de verweerders het vonnis betwisten en zullen aanvechten in hoger beroep; en een afschrift van dit vonnis en een Franse vertaling ervan bevat.

3. De appelrechters oordelen dat “de aanzegging ten verzoeken van [de eerste en tweede verweerders] aan [de eiseres] van een bewarend beslag onder derden bij deurwaardersexploot van 7 maart 2018, met als bijlage een kopie van het exploot tot bewarend beslag van 13 februari 2018 die op haar beurt een kopie bevat van het thans bestreden vonnis van 12 februari 2018, niet kan worden gekwalificeerd als een betekening van het vonnis in de zin van artikel 32 Gerechtelijk Wetboek die de termijn van hoger beroep van één maand vanaf de betekening voor [de eerste en tweede verweerders] een aanvang liet nemen” en dat “het immers niet de betekening van het vonnis van 12 februari 2018 is dat het voorwerp of een van de voorwerpen uitmaakte van het deurwaardersexploot van 7 maart 2018.” Hierdoor verantwoorden zij hun beslissing naar recht.

In zoverre kan het onderdeel niet worden aangenomen.

4. Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat:

- het gerechtsdeurwaardersexploot van 7 maart 2018 vermeldt dat “wordt betekend en kopie wordt gelaten aan (de eiseres) van (1) een exploot van aanzegging bewarend beslag op aandelen/onder derden, opgesteld en ondertekend door (...) met als datum 02/03/2018, in de Nederlandse taal vergezeld van de vertaling ervan in de Franse taal, waarvan een kopie samen met onderhavige akte zal worden geregistreerd; (2) een exploot van (...) gerechtsdeurwaarder

met standplaats te Antwerpen, betekend op verzoek zoals hierboven vermeld op 13/02/2018, zijnde een bewarend beslag onder derden tegen de hierboven betekende partij in handen van de partijen die vollediger in genoemde akte zijn vermeld, in de Nederlandse taal vergezeld van de Franse vertaling, waarvan een kopie samen met onderhavige akte zal worden geregistreerd”;

- het exploit van bewarend beslag onder derden vermeldt dat van het vonnis van 12 februari 2018 van de rechtbank van koophandel te Antwerpen, dat als grondslag voor dit beslag dient, “afschrift mede betekend wordt met ieder afschrift van huidig exploit” en dat de verweerders “dit vonnis betwisten en zullen aanvechten in graad van beroep.”

5. Door te oordelen dat het deurwaardersexploit van 7 maart 2018 niet de betekening van het beroepen vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen van 12 februari 2018 tot voorwerp had, geven de appelrechters aan deze akte een uitleg die met de bewoordingen ervan niet onverenigbaar is en miskennen zij bijgevolg de bewijskracht ervan niet.

In zoverre het onderdeel schending aanvoert van de artikelen 1319, 1320 en 1322 Oud Burgerlijk Wetboek, mist het feitelijke grondslag.

6. In zoverre het onderdeel schending aanvoert van de overige vermelde wetsbepalingen, is het afgeleid en mitsdien niet ontvankelijk.

Tweede onderdeel

7. Krachtens artikel 4, lid 1, verordening (EG) nr. 1393/2007 van 13 november 2007 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken (hierna: Betekeningsverordening) zenden de verzendende en ontvangende instanties elkaar de gerechtelijke stukken zo spoedig mogelijk rechtstreeks toe.

Krachtens het derde lid van die bepaling gaat het te verzenden stuk vergezeld van een aanvraag die volgens het modelformulier in de bijlage is opgesteld. Het formulier wordt in de officiële taal van de aangezochte lidstaat ingevuld of, indien er verscheidene officiële talen in die lidstaat zijn, in de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar de betekening of kennisgeving moet worden verricht, of in een andere taal die de aangezochte lidstaat heeft verklaard te kunnen aanvaarden.

Artikel 7, lid 1, Betekeningsverordening bepaalt dat de ontvangende instantie voor de betekening of kennisgeving van het stuk zorgt, hetzij overeenkomstig het recht van de aangezochte lidstaat, hetzij in de specifieke, door de verzendende instantie gewenste vorm, mits deze met het recht van die aangezochte lidstaat verenigbaar is.

Krachtens artikel 8, lid 1, Betekeningsverordening stelt de ontvangende instantie degene voor wie het stuk is bestemd, door middel van het in bijlage II opgenomen modelformulier in kennis van het feit dat hij kan weigeren het stuk waarvan betekening of kennisgeving moet worden verricht, in ontvangst te nemen op het ogenblik van de betekening of kennisgeving ofwel door het stuk binnen een week naar de ontvangende instantie terug te zenden, indien het niet is gesteld in of niet vergezeld gaat van een vertaling in een van de volgende talen: a) een taal die degene voor wie het stuk bestemd is, begrijpt, of b) de officiële taal van de aangezochte lidstaat of, indien er verscheidene officiële talen in de aangezochte lidstaat zijn, de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar de betekening of kennisgeving moet worden verricht.

In punt 7 van de considerans bij de Betekeningsverordening wordt vermeld dat “de verzending met het oog op de snelheid ervan langs elke passende weg kan geschieden, mits aan bepaalde

voorwaarden wordt voldaan inzake de leesbaarheid en de betrouwbaarheid van het ontvangen stuk. De zorgvuldigheid van de verzending vereist dat het te verzenden stuk vergezeld gaat van een modelformulier dat moet worden ingevuld in de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar de betekening of kennisgeving geschiedt dan wel in een andere taal die door de betrokken lidstaat wordt aanvaard.”

In punt 12 van de considerans wordt bovendien vermeld dat “de ontvangende instantie degene voor wie het stuk is bestemd er door middel van het modelformulier schriftelijk van in kennis moet stellen dat hij het te betekenen of ter kennis te brengen stuk kan weigeren in ontvangst te nemen ofwel op het ogenblik van de betekening of kennisgeving ofwel door het stuk, indien het niet is gesteld in een taal die hij begrijpt of in de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats van betekening of kennisgeving, binnen een week naar de ontvangende instantie terug te zenden.”

8. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in zijn arrest van 19 december 2012, C-325/11, Alder geoordeeld dat:

- voormelde bepalingen uitdrukkelijk tot doel hebben de doeltreffendheid en de snelheid van de toezending van gerechtelijke stukken te verzoenen met het vereiste een passende bescherming van de rechten van verdediging van degene voor wie de stukken bestemd zijn te waarborgen, die voortvloeien uit het in artikel 47, tweede alinea, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 6, lid 1, EVRM neergelegde recht op een eerlijk proces, onder meer door te verzekeren dat die stukken daadwerkelijk en doeltreffend worden ontvangen (ro 35-36);
- de artikelen 4, lid 3, en 5, lid 1, van die verordening, gelezen in samenhang met punt 12 van de considerans, hiertoe inzonderheid bepalen dat de betekening en kennisgeving van gerechtelijke stukken moeten plaatsvinden door middel van het modelformulier in bijlage I, dat moet worden vertaald in een taal die degene voor wie het stuk bestemd is, begrijpt, of in de officiële taal van de aangezochte lidstaat, of, indien er verscheidende officiële talen in die lidstaat zijn, in de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar de betekening of kennisgeving moet worden verricht (ro 37).

Het Hof van Justitie oordeelt bovendien in vaste rechtspraak dat:

- er niet alleen op dient te worden toegezien dat degene voor wie een stuk is bestemd, dat stuk daadwerkelijk ontvangt, maar ook dat hij in staat wordt gesteld de betekenis en draagwijdte van de tegen hem in het buitenland ingestelde vordering te vernemen en effectief en volledig te begrijpen, zodat hij zijn verweer behoorlijk kan voorbereiden en in de lidstaat van herkomst op nuttige wijze zijn rechten kan doen gelden (HvJ 19 december 2012, C-325/11, Alder, ro 41; 16 september 2015, C-519/13, Alpha Bank Cyprus Ltd, ro 32; 28 april 2016, C-384/14, Alta Realitat SL, ro 50; 2 maart 2017, C-354/15, Henderson, ro 52; 6 september 2018, C-21/17, Catlin Europe SE, ro 34);
- hieruit voortvloeit dat degene voor wie het te betekenen of ter kennis te brengen stuk bestemd is, het recht heeft om te weigeren dat stuk in ontvangst te nemen indien het niet is opgesteld in of vergezeld gaat van een vertaling in een taal die hij begrijpt of geacht wordt te begrijpen, krachtens artikel 8, lid 1, Betekeningsverordening, en dat de ontvangende instantie verplicht is om hem, in alle omstandigheden, mee te delen dat hij dit recht heeft en hiertoe stelselmatig gebruik moet maken van het in bijlage II bij de verordening opgenomen modelformulier (HvJ 16 september 2015, C-519/13, Alpha Bank Cyprus Ltd, ro 55, 57-58; 28 april 2016, C-384/14, Alta Realitat SL, ro 68; 2 maart 2017, C- 354/15, Henderson, ro 56; 6 september 2018, C-21/17, Catlin Europe SE, ro 38).

9. Uit een en ander volgt kennelijk dat uitsluitend de stukken waarvan de verzendende instantie de betekening aanvraagt middels het modelformulier in bijlage I, krachtens artikel 4, lid 3, Betekeningsverordening, en die de ontvangende instantie in het betekeningsexploot als voorwerp van de betekening vermeldt, met de mededeling middels het modelformulier in bijlage II dat de bestemming kan weigeren die stukken in ontvangst te nemen, krachtens artikel 8, lid 1, van de verordening, geacht worden daadwerkelijk en doeltreffend te zijn ontvangen in de zin van artikel 7 Betekeningsverordening.

10. Een stuk dat louter ter kennis wordt gebracht naar aanleiding van de betekening van een andere akte conform de Betekeningsverordening, maar dat niet in het betekeningsexploot als een te betekenen stuk wordt vermeld en waarop noch de aanvraag tot betekening middels het modelformulier in bijlage I noch het aan het betekeningsexploot gehechte modelformulier in bijlage II afzonderlijk betrekking hebben, kan daarentegen niet als daadwerkelijk en doeltreffend ontvangen worden beschouwd in de zin van artikel 7 van de verordening. In het licht van het doel om het recht van verdediging te beschermen van degene voor wie het stuk bestemd is, kan deze immers slechts ten aanzien van het stuk dat daadwerkelijk het voorwerp en het doel van de betekening vormt, zijn rechten kennen op een wijze die hem toelaat een nuttig verweer te voeren.

11. Het onderdeel dat geheel ervan uitgaat dat een dergelijke kennisgeving van een stuk naar aanleiding van de betekening van een andere akte conform de Betekeningsverordening afdoende kan zijn opdat een daadwerkelijke en doeltreffende kennisgeving van dat stuk en aldus een geldige betekening in de zin van artikel 7 Betekeningsverordening plaatsvindt, faalt naar recht.

12. In zoverre het onderdeel schending aanvoert van de overige vermelde wetsbepalingen en miskenning van de vernoemde algemene rechtsbeginselen, maakt het geen zelfstandige grief uit, maar is het afgeleid uit de tevergeefs aangevoerde schending van de artikelen 7 en 8 Betekeningsverordening.

Het onderdeel is in zoverre niet ontvankelijk.

**DICTION
HET HOF,**

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiseres tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiseres op 1.021,29 euro en op de som van 650 euro rolrecht verschuldigd aan de Belgische Staat.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, eerste kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Eric Dirix, als voorzitter, sectievoorzitter Koen Mestdagh, en de raadsheren Bart Wylleman, Ilse Couwenberg en Sven Mosselmans, en in openbare rechtszitting van 18 juni 2021 uitgesproken door sectievoorzitter Eric Dirix, in aanwezigheid van advocaat-generaal Els Herregodts, met bijstand van griffier Vanity Vanden Hende.